

**ՎԱՐԿԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՂԵՆԻՇԱՅԻՆ/ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
(ԿՈՐՊՈՐԱՏԻՎ ՀԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ)**

ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ՏՐԱՄԱԴՐՎՈՂ ՎԱՐԿԵՐ

Պայման	Վարկ
Նվազագույն/ Առավելագույն գումար	20,000,000 - 3,000,000,000 ՀՀ դրամ կամ համարժեք այլ արժույթ
Նվազագույն/ Առավելագույն ժամկետ/տարի	1-12
Առավելագույն արտոնյալ ժամկետ/տարի	2
	Անվանական տոկոսադրույք ¹
ՀՀ դրամով ֆիքսված տոկոսադրույք Փոփոխական տոկոսադրույք (25-րդ ամսից սկսած) ²	14.00%-16.00% 13.25%- 14.00%
ԱՄՆ դոլարով ֆիքսված տոկոսադրույք Փոփոխական տոկոսադրույք (25-րդ ամսից սկսած) ²	9.50%- 11.00% 9.00- 10.50%
Եվրոյով ֆիքսված տոկոսադրույք Փոփոխական տոկոսադրույք (25-րդ ամսից սկսած) ²	8.00- 9.50% 7.00- 8.00c%
ԳՀՀ ՎԷՋԾ ԾՐԱԳՐԻ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ	
Արժույթ	ՀՀ դրամ
Տարեկան անվանական տոկոսադրույք – ֆիքսված	ՀՀ դրամ - 8.0% - 9.5%,
Նվազագույն/ Առավելագույն ժամկետ` տարի	1-7 տարի
Առավելագույն արտոնյալ ժամկետ/ամիս	Մինչև 1 տարի
Վարկի տրամադրման միջնորդավճար	0.5 %
Հատուկ պայմաններ	<ul style="list-style-type: none"> • Հաճախորդը պետք է համապատասխանի Ծրագրով սահմանված ՇՄՊ ընթացակարգերին • Ծրագրով սահմանված դեպքերում անհրաժեշտ է նաև Նախագծի վերաբերյալ Ծրագրի խորհրդատուի դրական եզրակացությունը
ՎՋԵԲ-ի GCF-GEFF ARMENIA ԷՆԵՐԳՍԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐԿԱՎՈՐՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ	
Նվազագույն/ Առավելագույն գումարը	30,000 - 3,000,000 ԱՄՆ դոլար
Նվազագույն/ Առավելագույն ժամկետ/տարի	2-5
Առավելագույն արտոնյալ ժամկետ/տարի	1

	Անվանական տոկոսադրույք
ԱՄՆ դոլարով ֆիքսված տոկոսադրույք	8.50%-9.50%
Հատուկ պայմաններ	<ul style="list-style-type: none"> • Ծրագրի ներքո բոլոր ներդրումները պետք է ուղղված լինեն էներգախնայողության/ռեսուրսի խնայողության բարձրացմանը /ածխաթթու գազի արտանետման կրճատում նվազագույնը 20 տոկոսի չափով կամ ապահովեն ջրային ռեսուրսի 20% և ավել խնայողություն/ և բավարարեն Ծրագրով սահմանված պայմաններին, • Էներգաարդյունավետության և վերականգնվող էներգիայի ոլորտներում ներդրումների խրախուսման նպատակով որոշ նախագծերի համար (ոչ արդյունաբերական արևային ՖՎ էլեկտրակայանների, արևային ջրատաքացուցիչների, կենսագազի արտադրության և երկրաջերմային էներգիայի կայանների ձեռքբերում/կառուցում) Ծրագրի կողմից կարող է տրամադրվել դրամաշնորհ ներդրումային ծախսերի առանց ԱԱՀ արժեքի մինչև 20 տոկոսի չափով, որը որոշվում է Ծրագրի խորհրդատուների կողմից իրականացվող ուսումնասիրությունների արդյունքների հիման վրա: • Ծրագրի ներքո չեն կարող ֆինանսավորվել ՎՋԵԲ-ի բացառությունների ցանկով սահմանված գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունները: Ծրագրի ներքո ֆինանսավորման ենթական չեն նաև հողի գնումը, կարճաժամկետ ներդրումները անշարժ գույքի ոլորտում (օրինակ՝ բնակելի կառուցապատումը, վերաֆինանսավորումները), ինչպես նաև ՀՀ տարածքից դուրս իրականացվող ներդրումները:
% հաշվարկման կարգը	%-ը հաշվարկվում է վարկի գումարի նվազող մնացորդի նկատմամբ՝ հիմք ընդունելով տարին 365 օր: ՎՋԵԲ Ծրագրերի համար՝ 360 օր
Տրամադրման եղանակը	Անկանխիկ
ՎՋԵԲ-ի GCF-GEFF ARMENIA ԷՆԵՐԳՍԱՐԴՅՈՒՆՆԱՎԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐԿԱՎՈՐՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ	
Նվազագույն/ Առավելագույն գումարը	30,000 - 3,000,000 ԱՄՆ դոլար
Նվազագույն/ Առավելագույն ժամկետ/տարի	2-5
Առավելագույն արտոնյալ ժամկետ/տարի	1
	Անվանական տոկոսադրույք
ԱՄՆ դոլարով ֆիքսված տոկոսադրույք	8.50%-9.50%
Հատուկ պայմաններ	<ul style="list-style-type: none"> • Ծրագրի ներքո բոլոր ներդրումները պետք է ուղղված լինեն էներգախնայողության/ռեսուրսի խնայողության բարձրացմանը /ածխաթթու գազի արտանետման կրճատում նվազագույնը 20 տոկոսի չափով կամ ապահովեն ջրային ռեսուրսի 20% և ավել խնայողություն/ և բավարարեն Ծրագրով սահմանված պայմաններին, • Էներգաարդյունավետության և վերականգնվող էներգիայի ոլորտներում ներդրումների խրախուսման նպատակով որոշ նախագծերի համար (ոչ արդյունաբերական արևային ՖՎ էլեկտրակայանների, արևային ջրատաքացուցիչների, կենսագազի արտադրության և երկրաջերմային էներգիայի կայանների ձեռքբերում/կառուցում) Ծրագրի կողմից կարող է տրամադրվել դրամաշնորհ ներդրումային ծախսերի առանց ԱԱՀ արժեքի մինչև 20 տոկոսի չափով, որը որոշվում է Ծրագրի խորհրդատուների կողմից իրականացվող ուսումնասիրությունների արդյունքների հիման վրա: • Ծրագրի ներքո չեն կարող ֆինանսավորվել ՎՋԵԲ-ի բացառությունների ցանկով սահմանված գործունեություն

	իրականացնող կազմակերպությունները: Ծրագրի ներքո ֆինանսավորման ենթական չեն նաև հողի գնումը, կարճաժամկետ ներդրումները անշարժ գույքի ոլորտում (օրինակ՝ բնակելի կառուցապատումը, վերաֆինանսավորումները), ինչպես նաև ՀՀ տարածքից դուրս իրականացվող ներդրումները:
% հաշվարկման կարգը	%-ը հաշվարկվում է վարկի գումարի նվազող մնացորդի նկատմամբ՝ հիմք ընդունելով տարին 365 օր: ՎՋԵԲ Ծրագրերի համար՝ 360 օր
Տրամադրման եղանակը	Անկանխիկ
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՎՈՂ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱՅԻ ԵՎ ԷՆԵՐԳԱԽՆԱՅՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՍ» (R2E2)-Ի ԿԱՅՈՒՆ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ	
Արժույթ	ՀՀ դրամ
Առավելագույն գումար	40,000,000 ՀՀ դրամ
Տարեկան տոկոսադրույք	Սկսած 9.0%-ից
Առավելագույն ժամկետ	Մինչև 96 ամիս
Արտոնյալ ժամկետ	Մինչև 12 ամիս
Թիրախային ոլորտներ	Համայնք, Ֆիզիկական անձ, Իրավաբանական անձ
Հիմնական ուղղություններ	Էներգախնայող միջոցառումներ, Վերականգնվող էներգիայի սարքավորումներ, Էներգախնայող սարքավորումների ձեռք բերում
Վարկային գործիքի տեսակ	Վարկ, Չվերականգնվող վարկային գիծ
Վարկի տրամադրման միջնորդավճար	0.5%
Այլ պայմաններ	- Ծրագրերը պետք է ունենան էներգաարդյունավետության 15% և բարձր ցուցանիշ, - Իրավաբանական անձնանց ծրագրերը ֆինանսավորվում են նախագծի արժեքի մինչև 80%-ի չափով, սակայն ոչ ավել, քան 40,000,000 ՀՀ դրամ, - Վարկավորումը իրականացվում է միայն «Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության հիմնադրամ» (R2E2)-ի կողմից ծրագրի վերաբերյալ դրական եզրակացության առկայության դեպքում
Տրամադրման եղանակը	Անկանխիկ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ՎԱՐԿԱՏԵՍԱԿՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ	
Մարման կարգ	ամսական անուիտետային/ հավասարաչափ վճարներ, սեզոնային գրաֆիկ, հնարավոր է վարկի գումարի մարման արտոնյալ ժամանակաշրջան մինչև 24 ամիս: Վարկի տոկոսագումարները վճարվում են ամսական պարբերականությամբ
Չվերականգնվող վարկային գծի օգտագործման ժամկետ	9 ամիս, որից հետո տվյալ ժամկետը կարող է երկարաձգվել ևս 6 ամսով` չօգտագործված գումարի դիմաց գանձելով 0.5% միջնորդավճար
Վարկի հաստատումից 45 օր անց վարկի վերահաստատման միջնորդավճար	Մինչև 50,000,000 ՀՀ դրամ կամ համարժեք արտարժույթային վարկերի դեպքում 25,000 ՀՀ դրամ, 50,000,000 ՀՀ դրամից ավել կամ համարժեք արտարժույթային վարկերի դեպքում 50,000 ՀՀ դրամ
Ապահովություն	անշարժ գույք, հիմնական և շրջանառու միջոցներ, բաժնեմասեր/ բաժնետոմսեր, երրորդ անձանց երաշխավորություններ
Վարկ/գրավ առավելագույն սահմանաչափ	70%
Կանխավճար/ Նախագծին սեփական մասկանցության չափ	Նախագծերի ֆինանսավորման դեպքում սեփական ներդրումների մեծությունը պետք է կազմի ընդհանուր ներդրումների առնվազն 30 տոկոսը
Տրամադրման միջնորդավճար` Նվազագույն վճարը վճարվում է վարկային հայտը ներկայացնելու պահին: Վարկը հաստատվելու դեպքում լրացվում է պակաս վճարված գումարը, իսկ մերժվելու դեպքում` վերադարձվում է առանց որևիցե պահումների	• 0.5%, նվազագույնը 100,000 դրամ
Գրավի ապահովագրության պահանջ	Բանկի պահանջով, առնվազն վարկի մնացորդի չափով
Ապահովագրության մոտավոր տարեկան ծախսը/ %	<ul style="list-style-type: none"> • Անշարժ գույքի տարեկան ապահովագրավճարը կազմում է գույքի արժեքի 0,15-0,3 տոկոսը • Սարքավորումների համար տարեկան ապահովագրավճարը կազմում է գույքի արժեքի 0.2-0.5 տոկոսը, • Շրջանառու միջոցների համար տարեկան ապահովագրավճարը կազմում է գույքի արժեքի 0.3-0.5 տոկոսը, • Տրանսպորտային միջոցների համար տարեկան ապահովագրավճարը սկսվում է տրանսպորտային միջոցի արժեքի 2,5 տոկոսից:
Գրավի գնահատում	Ըստ պահանջի` բանկի հետ համագործակցող անկախ գնահատող կազմակերպության կողմից
Գրավի գնահատման մոտավոր ծախս յուրաքանչյուր գույքային միավորի համար	<ul style="list-style-type: none"> • Բնակելի հատվածի գույքի գնահատման համար սկսած 15,000 ՀՀ դրամից • Ոչ բնակելի հատվածի գույքի գնահատման համար` սկսած 25,000 ՀՀ դրամից</li> <li>• Տրանսպորտային միջոցների գնահատման համար` սկսած 8,000 ՀՀ դրամից <p>մանրամասն տեղեկատվություն ստանալու համար տես Բանկի հետ համագործակցող մասնագիտացված գնահատող կազմակերպությունների ցանկը</p>
Վարկի գումարի մարման կետանցի դեպքում	0.1%

օրական տույժ՝ % մարման ենթակա գումարից	
Տոկոսագումարի մարման կետանցի դեպքում օրական տույժ՝ % մարման ենթակա գումարից	0.1%
Ժամկետանց վարկի գումարի նկատմամբ հաշվարկվող տոկոսադրույք	նախատեսված է ՀՀ Քաղ. Օրենսգրքի 411 հոդվածի պահանջներով
Վաղաժամկետ մարման դեպքում տույժ մարվող գումարից (վարկային գծի դեպքում տույժը հաշվարկվում է սահմանաչափի գումարից)	Այլ ֆինանսական կառույցներից վերաֆինանսավորվելու դեպքում մինչև վարկի գործողության ժամկետի 1/2-ը մարելու պարագայում 3%, իսկ 1/2-ից հետո մարելու պարագայում՝ 1%: Մեփական միջոցներով մարելու դեպքում՝ 0%: Վերականգնվող վարկային գծերի դեպքում՝ 2%
Մոնիթորինգի գործողություններին խոչընդոտելու դեպքում՝ տուգանք	100,000 ՀՀ դրամ
Վարկի գումարը կամ դրա մի մասը ոչ նպատակային օգտագործելու դեպքում՝ տույժ	Ոչ նպատակային օգտագործած գումարի 10%-ի չափով
Գործող պայմանագրի (վարկային, գրավի, բանկային երաշխիքի տրամադրման, այլ) պայմանների փոփոխություն/ վերանայում	Մինչև 50,000 ՀՀ դրամ <i>Գործող պայմանագրի փոփոխություն են համարվում առնվազն հետևյալ դեպքերը, եթե այլ դեպքերի համար առանձին որոշում չկայացվի Բանկի Վարկային Կոմիտեի կողմից՝</i> <ul style="list-style-type: none"> վարկային պայմանագրով սահմանված մարումների ժամանակացույցի վերանայումը, եթե նշվածի համար նախատեսված չէ վաղաժամկետ մարման համար սահմանված տույժի վճարում, հաճախորդի դիմումի համաձայն վարկային պայմանագրի այլ պայմանների (տոկոսադրույք, վարկի նպատակ, տարամադրման եղանակ և այլն) փոփոխությունը, հաճախորդի դիմումի համաձայն ապահովության, այդ թվում՝ գրավի կամ երաշխավորության պայմանագրի հիմնական պայմանների փոփոխությունը, գրավի կամ երաշխավորության վաղաժամկետ ամբողջական կամ մասնակի ազատումը և այլն: <i>Մակագինը չի տարածվում այն պայմանագրերի փոփոխության վրա, որոնց փոփոխությունը մեկ այլ պայմանագրի փոփոխության հետևանք է:</i>
Վարկի տրամադրման որոշումը կայացնելու ժամկետը	հաճախորդի կողմից պահանջվող բոլոր փաստաթղթերը բանկին տրամադրելուց 20 աշխատանքային օրվա ընթացքում
Վարկի տրամադրման որոշման մասին հաճախորդին տեղեկացում	2 աշխատանքային օր
Վարկը փաստացի տրամադրելու ժամկետը	հաճախորդի կողմից վարկի ձևակերպման համար անհրաժեշտ բոլոր փաստաթղթերը ներկայացնելուց 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում
Հաստատված/ դեռ չտրամադրված վարկի պայմանների վերանայում	Մինչև 50,000 դրամ

Գրավի ձևակերպում	<ul style="list-style-type: none"> • նոտարական վճար – միանվագ 13.000-25.000 ՀՀ դրամ՝ անշարժ գույքի դեպքում, • անշարժ գույքի գրավի իրավունքի գրանցման վճար՝ առավելագույնը 26.400 ՀՀ դրամ • Տրանսպորտային միջոցի գրավադրման դեպքում կատարվող վճար (միասնական տեղեկանքի և շարժական գույքի գրավադրման համար) – միանվագ 5.000 ՀՀ դրամ
------------------	---

1- Արտահանող ընկերություններին տրամադրվում են հավելյալ զեղչեր և արտոնություններ

2- Փոփոխական դրույքաչափով տոկոսադրույք սահմանելիս Բանկը յուրաքանչյուր դեպքում պայմանագրով սահմանում է փոփոխական հիմնական ցուցանիշը (ՀՑ), որի փոփոխությամբ պայմանավորված են լինելու հետագա դրույքաչափի փոփոխությունները, ինչպես նաև բանկի մարժան՝ հաստատուն բաղադրիչը: Փոփոխական հիմնական ցուցանիշների սահմանման և տոկոսադրույքի վերանայման կանոնները հետևյալն են՝

ՀՀ դրամով վարկերի դեպքում 25-144 ամիսների համար ՀՑ1*(հիմնական ցուցանիշ), +(1.50%-3.00%), հիմնական ցուցանիշի անհասանելիության դեպքում ՀՑ11(երկրորդային ցուցանիշ)+(4.00%-5.00%)

ՀՑ1-ն (Հիմնական ցուցանիշ ՀՀ դրամով տրամադրվող վարկերի համար) ՀՀ պետական արժեկտրոնային 6 ամսվա պարտատոմսերի մինչև մարում եկամտաբերության կորի տոկոսադրույքն է, որն արտացոլվում է <https://www.cba.am/am/SitePages/fmofinancialmarkets.aspx> էջում: Եթե հիմնական ցուցանիշը դառնում է անհասանելի, և անհնարին է դառնում լողացող տոկոսադրույքի սահմանումը հաջորդ ժամանակահատվածի համար, ապա հիմք է ընդունվում երկրորդային ցուցանիշը՝ ՀՑ21, որն իրենից ներկայացնում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հրապարակվող ՀՀ առևտրային բանկերի կողմից ներգրավված 181 օրից-1 տարի ժամկետայնությամբ դրամային ավանդների միջին կշռված տոկոսադրույքը, որն արտացոլվում է <https://www.cba.am/am/SitePages/statmonetaryfinancial.aspx> - էջում: Վարկի լողացող տոկոսադրույքը ՀՀ դրամի դեպքում՝ կարող է փոփոխվել (բարձրանալ կամ նվազել) հաստատված տոկոսադրույքից առավելագույնը 4%-ով (առավելագույն և նվազագույն շեմ):

ԱՄՆ դոլարով վարկերի դեպքում 25-144 ամիսների համար ՀՑ2* (հիմնական ցուցանիշ) + (4.25%-6.00%), հիմնական ցուցանիշի անհասանելիության դեպքում ՀՑ21(երկրորդային ցուցանիշ) + (6.25%-8.00%)

ՀՑ2-ն (Հիմնական ցուցանիշ ԱՄՆ դոլարով տրամադրվող վարկերի համար)

ԱՄՆ Գանձապետական ուղենիշային պարտատոմսերի 6 ամսվա մինչև մարում եկամտաբերության կորի տոկոսադրույքը, որն արտացոլվում է <https://www.treasury.gov/resource-center/data-chart-center/interest-rates/Pages/TextView.aspx?data=yield> էջում:

Եթե հիմնական ցուցանիշը դառնում է անհասանելի, և անհնարին է դառնում լողացող տոկոսադրույքի սահմանումը հաջորդ ժամանակահատվածի համար, ապա հիմք է ընդունվում երկրորդային ցուցանիշը՝ ՀՑ21 որն իրենից ներկայացնում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հրապարակվող ՀՀ առևտրային բանկերի կողմից ներգրավված 181 օրից մինչև 1 տարի ժամկետայնությամբ դոլարային ավանդների միջին կշռված տոկոսադրույքը, որն արտացոլվում է <https://www.cba.am/am/SitePages/statmonetaryfinancial.aspx> - էջում:

Վարկի լողացող տոկոսադրույքը ԱՄՆ դոլարի դեպքում՝ կարող է փոփոխվել (բարձրանալ կամ նվազել) հաստատված տոկոսադրույքից առավելագույնը 3%-ով (առավելագույն և նվազագույն շեմ):

Եվրոյով վարկերի դեպքում 25-144 ամիսների համար ՀՑ3 (հիմնական ցուցանիշ) + (48.50%-510.750%) հիմնական ցուցանիշի անհասանելիության դեպքում ՀՑ31(երկրորդային ցուցանիշ) +(58.00%5-610.250%)

ՀՑ3-ն (Հիմնական ցուցանիշ Եվրոյով տրամադրվող վարկերի համար) Եվրոպական դրամական շուկայի ինստիտուտի կողմից (EMMI) 6 ամսվա համար ԵՎԲՈ-ով եվրագոտու միջբանկային առաջարկվող դրույքը որն արտացոլվում է <https://www.emmi-benchmarks.eu/euribor-org/euribor-rates.html> էջում կամ Արմսվիսբանկ ՓԲԸ տնային կայքէջում: Եթե հիմնական ցուցանիշը դառնում է անհասանելի, և անհնարին է դառնում լողացող տոկոսադրույքի սահմանումը հաջորդ ժամանակահատվածի համար, ապա հիմք է ընդունվում երկրորդային ցուցանիշը՝ ՀՑ3¹, որն իրենից ներկայացնում է Եվրոմիության Գանձապետական ուղենիշային պարտատոմսերի 6 ամսվա մինչև մարում եկամտաբերության կորի տոկոսադրույքը, որն արտացոլվում է https://www.ecb.europa.eu/stats/financial_markets_and_interest_rates/euro_area_yield_curves/html/index.en.html էջում:

Վարկի լողացող տոկոսադրույքը Եվրոյի դեպքում՝ կարող է փոփոխվել (բարձրանալ կամ նվազել) հաստատված տոկոսադրույքից առավելագույնը 2%-ով (առավելագույն և նվազագույն շեմ):

Փոփոխական տոկոսադրույքով տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքները, անկախ տրամադրման ամսաթվից, ենթակա են վերանայման կես տարին մեկ՝ փետրվար և հուլիս ամիսների առաջին աշխատանքային օրը, ժամը 12.00 դրությամբ գործող դրույքին համապատասխան, ընդ որում, փոփոխությունն ուժի մեջ է մտնում վերջինիս մասին հաճախորդին ծանուցելուց 7 աշխատանքային օր հետո: Որոշ դեպքերում, պայմանագրով կարող են սահմանվել տոկոսադրույքի վերանայման այլ ժամկետներ: